

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

קבלן שחזר בו מסיבות משפחתיות

תיק ממונות מס' 1783-עא

(מהד' טז אב)

נושא הדין

א' תובע את ב' שביצע בביתו עבודות קבלן וכשבקש ממנו לתקן את הפרטים הטעונים תיקון הודיע לו שהפסיק לעבוד בגלל סיבות משפחתיות, והוא מוכן שישכור קבלן אחר על חשבונו. טוען א' שהוא לומד בכולל ואין לו זמן לרוץ אחר פועלים, ותובע שב' ידאג לכך. ב' מסרב, ועומד על הצעתו.

פסק דין

בית הדין מקבל את הצעת ב' לשלם לא' עבור קבלן חילופי שא' ישכור כדי להשלים ולתקן את מה שטעון תיקון.

(-) דוד יהושע קניג

(-) מרדכי אייכלר

(-) אברהם דוב לוין, אב"ד

המקורות לדין

שנינו צ"מ עה ז: שכר את החמר ואת הקדר להציא פרייפריין וחלילים לכלה או למת ופועלין להעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שאצד וחזרו צהן, מקום שאין שם אדם שוכר עליהן או מטען. השוכר את האומנין וחזרו צהן ידס על התחתונה וכו'. ופסק הרמז"ס שכירות פ"ט ה"ד: וכי"ל דין הפועל שחזר בו אחר שהתחיל שמין לו מה שעשה ונטל. ואם קבלן הוא שמין לו מה שעמיד לעשות וכו'. צד"א צדצר שאינו אצוד, אצל צדצר האצוד וכו' אחד פועל ואחד קבלן אינו יכול לחזור בו אלא"כ נאנס כגון שחלה או שמע שמת לו מת. ואם לא נאנס וחזר בו שוכר עליהן או מטען וכו'. צד"א צזמן שאין שם פועלים לשכור צשכרן להשלים המלאכה, אצל אס יש שם פועלים לשכור צשכרן ואמרו לו לא ושכור מאלו והשלים מלאכתך ולא תאצד, צין שוכר צין קבלן אין לו עליהן אלא תרעומת וכו'. ע"כ.

צביאור דין דבר האבד כתבו בתוס' שם דהיינו שעתה זמנה הוא לעשות. וכתב ז"ל צ"מ שם דאף שאין דומה לענין פשתנו מן המשרה דשם יאבד הפשתן משא"כ הכא, מ"מ מה שמאבדים ממנו השגת דבר הנלרך לו עתה חשוב ג"כ דבר האבד. ועיי' שמ"ק שם בשם הראב"ד בהאי צבא איירי תנא דדאיכא דבר האבד בתרי גווי, או שיש דבר האבד בממון ממש, דומיא דלהעלות פשתנו מן המשרה, או דדאיכא הפסד רלונו שלא נעשה כוונתו ומתאחרין מעשיו, כגון ההיא דמת וכלה. עיי"ש.

וצפירוש "מקום שאין שם אדם" שזכר עליהן או מטען, כתב הרא"ש בשם רש"י דהיינו כשאין מולא לשכור פועלים אחרים בלא תוספת, עיי"ש, וכלשון הרמב"ם הנ"ל "לשכור בשכרן", משמעות הדבר שאם יש צנמלא פועלים אחרים שיגמרו את המלאכה באותם התנאים של הראשון, ראשי לחזור בו מכיון שלא נגרם לצעה"צ כל הפסד ע"י חזרתו. ועיי' ש"ך סי' שלג ס"ק ל.

ועיי' שו"ת וישב משה סי' סד אות י בדבר ריש דוכנא שחזר בו צאמלע הזמן כיון שאפשר למלאו אחר בחריקאוי יכול לחזור בו. ועיי' שו"ת אמרי א"ש ח"א סי' לג צענין ש"ך שנשכר בעיר אחת ועתה נתקבל לעיר אחרת ורונה לחזור בו, אם ימלאו ש"ך אחר הראוי לירד לפני התיבה, אף אם לא יהיה יודע נגן ונעים זמירות כמותו, וכעיי"ז בשו"ת שמע אברהם חו"מ סי' כח צענין חכם שחזר בו בתוך הזמן כיון שמונאים חכם אחר אע"פ שאינו כמו הראשון בלחות לשון וצקי בהם וצשמותיהם בלשון לעז וכד' זה לא מיקרי דבר האבד. אלא שהמהרי"ט יו"ד סי' נ כתב דצעה"צ יכול לומר למלמד שחזר בו אין חפצנו ללמד אלא עמך ואע"ג דאיכא דדייק טפי מיניה, עיי"ש.

לפי"ז בנידון דידן, גם אם העבודה של צ' היתה בגדר דבר האבד, מ"מ היה ראוי במקרה המיוחד שלו להפסיק את העבודה צאמלע, וכבר כתב בערוך השלחן סי' שלג סעי' א דאם חזרו פועלים מחמת איזה התחדשות שנתהוה אללם אין לצעה"צ עליו תרעומת ואינו מחוסר אמנה.